No. 945.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 28 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 27 Mei.

Het *Handelsblad* geeft in zijn nummer van heden een vrij lang artikel tegen *de Tijd*. Wij behooren daarop eenig antwoord te geven, niet zoo zeer om het *Handelsblad* te wederleggen, als om het te regt te wijzen, waar het onze polemiek onjuist heeft voorgesteld. Wij hebben in de kieswet hoofdzakelijk drie punten bestreden, die van zeer onderscheiden aard zijn; te weten in de eerste plaats de zucht om wat nog van 't zoogenaamd provincialisme bestaat, te vernietigen; ten tweede de groote kiesdistrikten; ten derde de wijze waarop die groote kiesdistrikten zijn ingedeeld. Wat doet nu het *Handelsblad?* Het tracht het te doen voorkomen, alsof wij die drie punten hadden bestreden, uit vrees, dat onze partij daardoor zoude worden verzwakt; daarop komt bij *de Tijd* alles neer, zegt het. Dit is eene trouwelooze, leugenachtige voorstelling, die blijkbaar gedaan is, om onze meening impopulair te maken door de valsche beschuldiging, dat zij geen anderen grond heeft dan godsdienstige partijzucht. 't Is sluw en oneerlijk.

Wat toch kan onze zoogenaamde partijzucht te vreezen hebben van het provincialisme en de groote kiesdistrikten? Wat kan er ons Katholijken, als Katholijken, aan het behoud van 't provincialisme gelegen zijn? Immers niets. Het provincialisme kan ons slechts schade, nooit vóórdeel aanbrengen. Dit is zoo duidelijk, dat het geen bewijs behoeft. Indien wij dus het provincialisme, zoo als het nog bestaat, verdedigen, zoo doen wij het alleen als staats burgers, tot welzijn van 't gemeene vaderland, niet ten voordeele, maar veeleer in strijd met het belang van 't Katholicisme, dat niets dan winnen kan bij hetgeen men van het bij ons nog bestaande afbreekt. Dat is zoo klaar als het daglicht, en men moet al zeer blind of zeer ter kwader trouw zijn, om ons ter dezer aangelegenheid van godsdienstige partijzucht te verdenken.

Het is eveneens gesteld met de groote kiesdistrikten, die, zoo zij eerlijk zijn ingedeeld, ons Katholijken niet kunnen schaden, maar integendeel bevoordeelen. Overal toch waar Katholijken in grooten getalle zamenwonen, zullen zij, bij eene eerlijke indeeling, hun invloed evenzeer kunnen doen gelden, hetzij de kiesdistrikten groot of klein zijn. Zij winnen daarenboven bij groote kiesdistrikten het voordeel, dat hun de gelegenheid gegeven wordt, om nu en dan een Katholijk benoemd te zien, waar bij kleine kiesdistrikten daartoe volstrekt geen kans was. Nemen wij Amsterdam b. v. Bij verdeeling der hoofdstad in vijf kiesdistrikten, zal nooit bijna een Katholijk kans hebben om daar gekozen te worden; wordt Amsterdam slechts een enkel kiesdistrikt, dat 5 leden kiest, dan zal die kans dikwijls bestaan. Als het *Handelsblad* ons dus in deze aangelegenheid van godsdienstige partijzucht verdenkt, dan kan zulks al wederom slechts geweten worden aan onwetendheid of kwade trouw.

Wat het derde punt betreft, de wijze waarop de kiesdistrikten zijn ingedeeld, ja, dat hebben wij behandeld uit het oogpunt van onze belangen, die er blijkbaar in miskend zijn. Het *Handelsblad*, ten spijt van zijn optimisme voor de kieswet, heeft evenwel niet kunnen nalaten herhaaldelijk met ons te verklaren, dat eene andere indeeling wenschelijk is. Wij achten ons daardoor geheel geregtvaardigd, en daarenboven onze stelling bewezen, dat verscheidene kiesdistrikten partijdig zijn ingedeeld. Er is maar ééne stem van afkeuring in de pers, in de Kamer en in de publieke opinie omtrent de zonderlinge indeeling van eenige kiesdistrikten. Welnu, als al die zoo zonderling ingedeelde kiesdistrikten, die door allen worden afgekeurd, ten zigtbare achterstelling der Katholijken blijken te zijn; dan vragen wij of wij regt hebben hier van opzet te spreken; dan of wij verpligt zijn aan toeval te denken? En dan herhalen wij, wat wij meermalen gezegd hebben, dat wij aan geen toeval gelooven.

Verder tracht het *Handelsblad* ons schrijven in een hatelijk daglicht te stellen, omdat een gedeelte daarvan door den *Nederlander* is overgenomen, gelijk wij insgelijks uit den *Nederlander* hebben ter lezing gegeven, wat tot verdediging onzer meening kon bijdragen. Het middel is erbarmelijk. Vroeger plagt de *Nederlander* in zijne gramschap aan het *Handelsblad* en *de Tijd* het verwijt te doen, dat zij de monstrueuse coälitie van het liberalisme en het Katholicisme deden herleven. Thans schijnt het *Handelsblad* dat zelfde wapen aan te grijpen; om het publiek, zonder het woord te noemen, aan eene monstrueuse coälitie van de reactie en het Katholicisme te doen denken. Is dat niet met zijne lezers den spot drijven? Het is toch wereldkundig, dat wij meer dan iemand de oligarchieke partij hebben bestreden; en dat wij meer dan iemand belang hebben, om die zelfde partij te blijven bestrijden. Maar moeten wij daarom onze opiniën verzaken, als die toevallig ook worden verdedigd door het orgaan der voormalige regerings-partij, en dat op goede gronden? Zoo partijzuchtig zijn wij niet. In zulk geval zeggen wij met den schrijver der oudheid: *amicus Plato; magis amica veritas*. Wij doen hulde aan de waarheid, waar wij die ook vinden.

Overigens is het geene veronderstelling van ons, maar het is stellige waarheid, dat de heer Thorbecke niet de schuld draagt van de partijdige indeeling der kiesdistrikten. Die partijdigheid, had hij ze kunnen vermoeden, nooit zou zij door zijne voordragt zijn bekrachtigd.

Ten slotte, wat het *Handelsblad* verder tegen ons aanvoert, heeft niets te beduiden. Buiten de hatelijke insinuatiën, die wij hebben toegelicht, vinden wij niets in zijn lang artikel, dat eenige toelichting behoeft. Wij zullen er ons derhalve niet mede ophouden, en eindigen met den wensch, dat het *Handelsblad*, indien het onze meeningen bestrijden wil, insinuatiën, die niets afdoen, moge ter zijde laten, en in plaats daarvan bewijzen aanvoeren. Dan ten minste zal de polemiek nuttig zijn.

Betreffende het vraagstuk van de indeeling der kiesdistrikten leest men in het *Journal du Limbourg*:

»De beschuldiging van partijdigheid ten nadeele der Katholijken door de *Publiciste* tegen het ontwerp van kieswet ingebragt, schijnt zich meer en meer te bevestigen. Op hetzelfde oogenblik dat dit blad zich in dien geest uitte, bragt het Katholijk dagblad van Amsterdam, *de Tijd*, hetzelfde verwijt uit tegen het wetsontwerp, en somde nagenoeg dezelfde bijzonderheden op om zijne bewering te staven.

»Van een anderen kant schijnt het stilzwijgen zelve der dagbladen die de door den heer Thorbecke voorgestelde wet hebben goedgekeurd, eene aanwijzing te meer te zijn, dat de beschuldiging gegrond is. Indien het aangewezen feit ongegrond ware geweest, dan zou men een algemeen *tolle* tegen *de Tijd* en de *Publiciste* vernomen hebben, en de volledige statistieken die nog niet worden medegedeeld en die men zorgvuldig geheim houdt, zouden uit hare verborgenheid zijn te voorschijn gebragt om de beide dagbladen te beschamen, die zonder bewijzen of op verkeerde gronden zoodanige beschuldiging zouden geopperd hebben."

De *Limburger* zegt dienaangaande het volgende:

»Het bezwaar in het verslag der Tweede Kamer omtrent de geographische ligging der gemeenten van sommige kiesdistrikten, komt ons over het algemeen zeer gegrond voor, en wij zien met zeer veel genoegen, dat daarin de Kamer juist op sommige zeer zonderlinge indeelingen gewezen heeft, welke reeds de opmerkzaamheid der voorname Katholijke bladen in ons rijk hadden gaande gemaakt. Het geldt hier namelijk de indeeling van Nijmegen en het Katholijk gedeelte van Gelderland; de indeeling van het distrikt Amersfoort, Utrecht en het Gooiland. De indeeling dier distrikten die voor de groote meerderheid Katholijk zijn, is zeer kunstmatig met andere bijna geheele Protestantsche gemeenten zamengesmolten, en heeft deze zonderlinge indeeling dikwerf lijnregt met de geographische ligging strijdende, het denkbeeld doen ontstaan of daarbij uitsluitend gedoeld was om den Katholijken invloed zoo veel mogelijk te verminderen. Wij moeten erkennen dat die indeeling ons zeer zonderling voorkomt, doch moeten daarbij ook opmerken dat dezelve niet eigenlijk het werk des ministers, maar wel der commissien uit de Provinciale Staten is, die vroeger daartoe zijn opgeroepen geweest. Wij durven dan ook verwachten, dat de opmerkingen dienaangaande in het rapport der Tweede Kamer of eene gegronde wederlegging of wel eene wijziging in de indeeling van de zijde van het gouvernement zullen ten gevolge hebben."

In de stads-armenscholen dezer hoofdstad worden de kinderen gedwongen te verschijnen op de geboden feestdagen der Katholijken; wanneer zij daar niet verschijnen, worden zij streng voor dat verzuim gestraft. Daar dit echter eene in het oog vallende schending der grondwettige godsdienstvrijheid daarstelt, zoo kunnen wij niet afzijn de bevoegde autoriteit daar opmerkzaam op te maken, en uit te noodigen wel toe te zien, dat zoodanige kinderen, die hunne godsdienstpligten vervullen, niet zoo onbillijk daarvoor gestraft worden; terwijl wij tevens de ouders bepaaldelijk aansporen op zoodanige dagen hunne kinderen, niet ter school, maar ter kerk te laten gaan.

Gedurende de PLEGTIGE LIJKDIENST, welke morgen Dingsdag ten 10 ure in de kerk *de Liefde* buiten de Raam-barrière alhier zal gehouden worden, voor de *overledene*, *zoo werkende als contribueerende Leden van het* GENOOTSCHAP VAN BARMHARTIGHEID *ter Begraving van R. C. behoeftigen, alsmede voor degenen die door dat Genootschap ter aarde besteld zijn*, zal, naar men verneemt door het Zangkoor dier kerk onder directie van den verdienstelijken Heer Th. Hendriks, en met medewerking van andere Heeren Liefhebbers, HET HEERLIJK REQUIEM VAN L. CHERUBINI *voor drie mannenstemmen*, gezongen worden.

De petitie, welke de Belgische bisschoppen tot den Senaat hebben gerigt ter zake van het bij die Kamer aanhangig ontwerp van wet op het middelbaar onderwijs, is van den volgenden inhoud:

» *Aan de heeren President en leden van den Senaat.*

»Mijne heeren!

»Met een diep gevoel van smart hebben wij aan uwe overwegingen zien aanbieden het ontwerp van wet op het middelbaar onderwijs, hetwelk door de Kamer van Vertegenwoordigers is aangenomen. Immers, ofschoon het eenige wijzigingen heeft ondergaan, kent dat ontwerp aan de regering een wezenlijk gezag toe in geestelijke zaken en kwetst op eene gevoelige wijze de regten der Kerk.

»I Het ontwerp erkent, volgens de formeele verklaringen van het ministerie, het regt der Bisschoppen niet om in de middelbare scholen binnen te treden *krachtens hun gezag.*

»En desniettemin heeft Christus alleen tot de Apostelen en tot hunne opvolgers gezegd: *Gaat, onderwijst alle volken .... leert hun onderhouden al wat Ik u bevolen heb.* De waarheden des geloofs en de voorschriften der evangelische zedeleer onderrigten, is alzoo een regt, dat uitsluitend aan het geestelijk gezag toebehoort; en gevolgelijk moeten de Katholijke Bisschoppen of hunne afgevaardigden, krachtens hun gezag, godsdienstig en zedekundig onderrigt geven in de gestichten van middelbaar onderwijs: Noch de wet op het middelbaar onderwijs, noch de wet op het lager onderwijs mag aangaande dit beginsel eenige dubbelzinnigheid behelzen.

»De hemel beware ons, Mijne heeren, dat wij aan het burgerlijk gezag zijne onafhankelijkheid zouden betwisten; maar zij zijn waar en zullen altijd waar zijn, de woorden van den beroemden Paus Gelasius, aan keizer Anastasius: »*De wereld wordt geregeerd door twee magten, de geestelijke magt en de burgelijke magt. Zij zijn beide oppermagtig en volstrekt onafhankelijk in de zaken die tot hun gebied behooren.*"

»Indien er gemengde aangelegenheden bestaan, dan moet er, om ze te regelen, tusschen de beide magten eendragt onderlinge overeenstemming en eensgezindheid heerschen, en de wet op het lager onderwijs heeft het bewijs geleverd, dat die zoo wenschelijke, zoo nuttige, voor het geluk des lands zelfs zoo noodzakelijke overeenstemming van onze zijde niet moeijelijk te verkrijgen is.

»II. Door aan het gouvernement de benoeming van geheel het personeel der scholen van middelbaar onderwijs voor te behouden, verleent het wets-ontwerp in strijd met art. 16 der constitutie, aan de regering de

magt om leeraars der godsdienst te benoemen, belast met het geven van godsdienstig onderwijs; want in de gestichten van middelbaar onderwijs, eischt het onderrigt in de godsdienst en zedekunde verklaringen, die alleen door geestelijken kunnen gegeven worden.

»De benoeming dier geestelijken komt ons toe, en wij zouden geen afstand mogen doen van een regt dat onafscheidelijk aan de bisschoppelijke magt toebehoort en dat haar de Grondwet zelve toekent en waarborgt. Maar indien de wet zoodanig is dat niets ons belet onze medewerking aan derzelver uitvoering te verleenen, dan zullen wij zoodanig handelen, dat wij, van dat regt gebruik makende, onze keuzen niet laten vallen dan op personen die aan het burgerlijk gezag welgevallig zijn; gelijk wij dan ook zullen verwachten dat het burgerlijk gezag geene andere personen tot onderwijzers zal benoemen dan die opregt godsdienstig zijn, en in staat, om met de bedienaars der godsdienst een homogeen personeel te vormen, opdat er voor de christelijke opvoeding der jeugd eenheid van doel en werking besta; deze is eene noodwendige voorwaarde tot den bloei der scholen, tot het welslagen der opvoeding en tot het geluk der huisgezinnen.

»III. Door aan de Regering het onbepaald beheer over het middelbaar onderwijs in hare scholen toe te kennen, ontzegt het wetsontwerp stilzwijgend aan de Opperhoofden der eerdienst het regt, om het godsdienstig en zedekundig onderwijs aldaar te regelen en daarvan inzage te nemen; een regt evenwel, dat even noodwendig aan de Kerk toebehoort, als het regt van dat onderwijs te geven.

»IV. Door de bevoegdheid te verleenen van een onbepaald getal scholen op te rigten, die ten koste van den Staat worden onderhouden, kwetst de wet de verkregen regten der Katholijken, die, krachtens de vrijheid van onderwijs, op hunne eigene kosten een groot aantal huizen van opvoeding hebben gesticht, welke allezins het vertrouwen van de vaders van huisgezinnen waardig zijn.

»V. Eindelijk, door de geestelijkheid slechts *uit te noodigen* en niets meer, om godsdienstig onderwijs te geven, en om alzoo slechts op eene van den wil der regering afhankelijke wijze mede te werken tot den bloei der opgerigte scholen, en dat wel, volgens de bekentenis des ministers, tegen den invloed van de inrigtingen zelve der geestelijkheid, brengt het wetsontwerp de bedienaren der godsdienst in eene stelling, welke uwe hooge wijsheid, Mijne heeren, zal weten op juisten prijs te schatten, en die zij ongetwijfeld hunner ambtsbetrekking en hunner heilige zending weinig waardig zal bevinden.

»Deze drangredenen, Mijne heeren, en andere nog, die het te lang zou zijn op te sommen, maken het ons ten pligt, u te verklaren, dat bijaldien het ontwerp van wet in deszelfs beginselen die noodwendige wijzigingen niet ondergaat, de wet alsdan voor ons een hagchelijken, betreurenswaardigen en ongelegenheid barenden toestand zal doen geboren worden. Wij hopen, Mijne heeren, dat gij ons geenszins in dien toestand zult willen plaatsen.

»Het is onze innigste wensch, op eene loijale wijze te kunnen medewerken tot de uitvoering van deze belangrijke wet, gelijk wij hebben medegewerkt tot de wet op het lager onderwijs van 1842; gelijk wij, sedert 1830, hebben medegewerkt tot alle maatregelen voor welke het burgerlijk gezag, ter bevordering van eenig maatschappelijk belang, onze medewerking heeft ingeroepen.

»Te midden der stormen, die de maatschappij bedreigen, is deze wensch des te vuriger, vermits, naar onze meening, niets zoozeer zal bijdragen tot het bevestigen van die rust van den Staat, welke Belgie het geluk heeft gehad tot heden toe te genieten, dan de volmaakte overeenstemming tusschen de burgerlijke magt en het geestelijk gezag aangaande de voornaamste der maatschappelijke kwestien, die namelijk, van het onderwijs en de opvoeding der jeugd.

»Aanvaardt, Mijne heeren de betuiging onzer eerbiedige hoogachting.

» † Engelbert, *Kardinaal-Aartsbisschop van Mechelen.*
» † Cornelius, *Bisschop van Luik.*
» † Casparus-Josephus, *Bisschop van Doornik.*
» † Nicolaus-Josephus, *Bisschop van Namen.*
» † Ludovicus-Josephus, *Bisschop van Gend.*
» † Joannes Baptista, *Bisschop van Brugge.*

»Brugge, 17 Mei 1850."

Z. M. heeft aan jhr. Mr. H. Clifford, hofmaarschalk van het Huis des Konings, verlof verleend tot het aannemen en dragen van de onderscheidingsteekenen van kommandeur der orde van de Poolster, van Zweden en Noorwegen.

Z. M. heeft tot leeraar aan de Koninklijke academie te Delft voor het vak van taal-, land- en volkenkunde van Nederlandsch Indie benoemd den heer S. Keijzer, doctor in de letteren en in de regten.

Z. M. heeft benoemd in de bureaux van rentebetaling der nationale schuld, tot commies D. Drost, thans eerste klerk; tot eersten klerk A. D. de Ravallet, thans kassier; zijnde voorts N. Boejée, (op wachtgeld) hersteld als commies, ten einde de werkzaamheden van kassier te vervullen.

Als consulair agent der Vereenigde Staten van Amerika, te Rotterdam, gedurende de afwezigheid van den consul, is erkend J. Hudig Jr.

Blijkens een bij het departement van Marine ontvangen rapport van den kapitein-luitenant ter zee 't Hoofd, kommanderende Zijner Majesteits korvet *Sumatra*, is die bodem, na den 4den April jongstleden van Curaçao te zijn vertrokken, den 20 van die maand ter reede van Basse terre (Guadeloupe) aangekomen, terwijl bij dien kommandant het voornemen bestond om nog dien dag de reis naar Nederland over Martinique te vervorderen.

In eene den 24 Mei alhier gehouden vergadering heeft zich de *Nederlandsche Telegraaf-Maatschappij* gevestigd en is men onmiddellijk overgegaan tot de benoeming van een bestuur, waartoe verkozen zijn de heeren F. W. Conrad, H. F. Hesshuizen, L. Bienfait en J. Hartsen.

Wij verheugen ons dat deze nuttige inrigting ook ten onzent tot stand zal komen, waarvan het gewigt, inzonderheid voor handel en scheepvaart, allerwege wordt erkend.

Het leggen van eenen straatweg van Turnhout op Tilburg begint meer en meer zekerheid te verkrijgen, althans het Hooge Bestuur heeft aan den Hoofd-Ingenieur Fijnje van Salverda opgedragen, deswege met zijn ambgenoot van het Belgisch Gouvernement te onderhandelen.

Men schrijft uit Hulst, dd. 17 Mei aan de *Zeeuwsche Courant:*

»Heden zijn aanbesteed de werken voor de uitwatering der polders in het kanton Hulst, thans te Campen suerende. Het bouwen van de zeesluis is aangenomen door den heer Voermans van Hellevoetsluis voor *f* 33,700 en het aardewerk in drie perceelen door J. van der Beek van Zaamslag voor *f* 59,900. Met 1 October 1850 hoopt men alzoo in het bezit eener voldoende uitwatering te zijn voor *f* 93,600 en zulks zonder verstoring van een enkel landelijk bedrijf; terwijl het kostbare plan in 1846 door den hoofd-ingenieur Caland ontworpen (welk plan het tegenwoordige tot dus verre heeft opgehouden) was geraamd op *f* 260,000 en terwijl daarbij onderscheidene hofsteden door een kanaal zouden zijn verdeeld geraakt, waarbij men zelfs ter naauwernood regt tot onteigening zou hebben kunnen doen gelden. *Zij die mogten gewoon zijn bij waterstaatswerken in Zeeland alleen door de oogen van genoemden hoofd-ingenieur te zien, kunnen hieruit leeren, hoe duur zulks aan den staat, de provincie en de polders moet te staan komen.*"

'S GRAVENHAGE, 26 Mei. Z. K. H. Prins Maurits, tweede zoon des Konings, heeft heden een onrustigen nacht, vooral tegen den morgenstond, doorgebragt en bevindt zich in eenen hoogst gevaarlijken toestand. Heden zijn in de onderscheidene Kerken alhier gebeden ten Hemel opgezonden, voor het behoud van het leven van den jeugdigen Prins.

— Volgens het *Zondagsblad* lijdt de Prins aan zenuwzinkingkoortsen met aandoening van de ingewanden. De Koningin is ontroostbaar.

— 27 Mei. Nopens den toestand van Z. K. H. prins Maurits is het volgende bulletin openbaar gemaakt:

»De ziekte-verschijnselen, die gisteren avond zeer ver ontrustend dreigden te worden, zijn dezen nacht niet in hevigheid toegenomen. De Prins is steeds zeer zwak."

ZWOLLE, 25 Mei. In eene vergadering, van reeds benoemde commissarissen en van inschrijvers voor de daar te stellene Overijsselsche Kanalisatie-Maatschappij, 22 Mei in Odéon gehouden, zijn ter vervulling in de nog openstaande vier plaatsen van Commissarissen benoemd, de heeren;

Mr. A. J. Vos de Wael en Mr. J. A. van Roijen te Zwolle, G. Schimmelpenninck Wz. te Deventer en Mr. A. M. Dikkers, te Almelo. (*Zw. Ct.*)

— Uit Heereveen wordt geschreven, dat in de meeste veenderijen van Friesland thans gebrek is aan werkvolk, zoodat Nederlanders en Bovenlanders dadelijk tegen goed loon volop werk kunnen bekomen.

— Als een voorbeeld van groote vruchtbaarheid dient een varken vermeld te worden van inlandsch ras, toebehoorende aan den landbouwer D. J. Jolink, te Hummelo, hetwelk in vier jaren tijds 108 levende jongen heeft geworpen, waaronder eene dragt van 22.

LEEUWARDEN, 25 Mei. Het onweder van eergisteren is niet voorbijgegaan zonder ongelukken te hebben veroorzaakt. Althans vernemen wij, dat de bliksem in eene boerenhuizinge te Garijp is geslagen, en haar met de aangrenzende schuur, enz., binnen weinige uren in de asch heeft gelegd. Twee koebeesten, die zich op stal bevonden, zijn slechts met moeite kunnen gered worden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 Mei. In de Wetgevende Vergadering was de zitting van gisteren, gewijd aan de voortzetting van de beraadslaging over de kieswet, weder zeer onstuimig. Jules Favre heeft met veel verwoedheid de wet bestreden. Hij wijdde over de stelling van Victor Hugo uit, als ware het ontwerp ongrondwettig, en grondde zich daartoe op de dwangmaatregelen der regering tegen de pers, en op derzelver onbillijke (?) vooroordeelen tegen de behoeftige klassen. »Indien gij die wet aanneemt," riep hij uit, zich tot de meerderheid wendende, »dan teekent gij uw eigen doodvonnis!"

De taktiek van Jules Favre, is, hoe oneerlijk ook, toch zeer behendig. Hij weet dat de ongelukkige werklieden, die hij wil verleiden en tot wier kampvechter hij zich opwerpt, zijne afzonderlijk gedrukte redevoering lezen; zijn gevlei van de volksdriften bereikt dus ongetwijfeld deszelfs doel. De redevoering van den volbloed-Montagnard was vol regtstreeksche aanvallen, hetzij tegen de personen, hetzij tegen vroegere of tegenwoordige leeringen van de Montalembert, Baroche en Thiers.

Laatstgenoemde trad het spreekgestoelte op om de wet te verdedigen tegen de aanvallen der Montagnards, en voornamelijk tegen die van Lamartine. Thiers heeft langer dan twee uren gesproken en werd herhaaldelijk in de reden gevallen door het hevig geschreeuw en het ongeduldig getrappel der linkerzijde, zoo dikwijls zij harde waarheden moest hooren. Lamartine zag zijne stelling, dat het socialisme slechts eene hersenschim of minstens niet gevaarlijk was, geheel en al omgestooten. Thiers verklaarde al de problemen van den tegenwoordigen toestand met eene uitnemende duidelijkheid, en eindigde met te verklaren, dat ondanks de gevaren, waarmede het socialisme de maatschappij bedreigt, de meerderheid besloten heeft, niet van den weg der constitutie af te wijken.

Op eene uitdaging van een lid der Montagne, die den heer Thiers toegeroepen had: »Gij mannen der meerderheid hebt niets gedaan, want gij durft niet," antwoordde de begaafde spreker met kracht: »Gij zegt dat wij niet durven! welnu, beproef het eens de wetten te schenden, en gij zult zien of wij niet durven!"

Nog werd Thiers door den vertegenwoordiger Napoleon Bonaparte, die zich aan de zijde der socialisten schijnt te scharen, zoo hevig in de reden gevallen, dat deze door den President tot de orde geroepen moest worden. Dien ten gevolge had een hevige woordenstrijd plaats tusschen den socialist Bertholon en den questor Baze. De gen. Changarnier riep eenen deurwaarder toe dat hij den eerstgenoemde, die zijnen ambtgenoot zoo zwaar beleedigde, de deur moest uitzetten.

In de zitting van heden werd de beraadslaging over de kieswet met dezelfde hevigheid voortgezet. Deflotte nam de nuttelooze taak op zich om de redevoering van Thiers te ontzenuwen. Na hem sprak Grévy tegen de wet. Hij beweerde dat de meerderheid de algemeene verkiezingen nooit bestreden had, zoolang deze haar de overwinning verzekerden, maar dat zij thans daarmede een aanvang maakt, nu zij gevoelt dat de verkiezingen tegen haar gekeerd zijn.

Leon Faucher heeft in eene allezins verdienstelijke redevoering het onhoudbare dier beschuldiging aangetoond. »Nog nimmer, zeide hij, zijn de verkiezingen zoo vrij geweest als thans"; en aangaande dit onderwerp herinnerde hij aan de schandelijke middelen die Jules Favre zelf gebezigd heeft om op de verkiezingen onder het voorloopig bestuur te werken.

Daarna werd de beraadslaging gesloten en zijn de twee paragrafen van art. 1 van het wets-ontwerp aangenomen.

— Men spreekt van een door Cavaignac, Coquerel en de Lasteyrie voorgesteld amendement op de kieswet waarbij aan den kiezer wordt toegestaan, op de plaats van zijn werkelijk domicilie te stemmen, zoo hij slechts een jaar aldaar zijn verblijf gehad heeft, en dat met zijn vorig domicilie een verblijf van drie jaren uitmaakt. Door dit amendement zoude de kracht der wet aanmerkelijk verzwakt worden.

— In de *Moniteur* leest men heden een besluit, waarbij het tijdstip wordt vastgesteld van de verkiezingen der leden van den hoogen raad van onderwijs. De aartsbisschoppen en bisschoppen zullen den uitslag hunner stemming tusschen 1 en 27 Junij mededeelen.

— De *Univers* trekt eene aardige paralel tusschen de redevoeringen van V. Hugo en de Montalembert. »De Montalembert, zegt het blad o. a., is de eenvoudigste der redenaars, en toch maakt hij den meesten indruk. V. Hugo daarentegen bezigt steeds een opgeblazen stijl, en maakt zich belagchelijk. Hij schreeuwt zich de longen schier te barsten, terwijl de Montalembert denkbeelden en eene ziel op het spreekgestoelte brengt. Spreekt de Montalembert, dan stelt zich een feit daar; maar brult V. Hugo, dan ziet men niets dan eene ijdele vertooning; de Montalembert stelt zijn leven in de waagschaal; V. Hugo hangt zijn huif, maar [illegible]

wind; de Montalembert trotseert de bedreigingen en de woede der partij, welker toejuichingen V. Hugo van zijne zijde tracht in te oogsten.

— Zie hier hoe het *Journal des Débats* Lamartine waardeert:

»De gematigdheid van Lamartine is bekend en ten spreekwoord geworden. Lamartine is gematigd voor het goed, gematigd voor het kwaad, gematigd voor God, gematigd voor den duivel, gematigd voor de wetten, voor de rooden en voor de blaauwen, gematigd als hij de maatschappij verdedigt, gematigd als hij het socialisme aanvalt."

— Gisteren meende men te kunnen opmerken dat de strijd in de Vertegenwoordiging naar buiten begon te werken. De redevoeringen der leden, in de avondbladen verschenen, werden gelezen en verslonden met een koortsachtig ongeduld, dat meestal een teeken is van eene krisis.

Men mompelt van intrigues die rondom den President der Republiek plaats hebben om hem van de meerderheid af te scheiden. Desniettemin was men ter beurze vrij gerust; men dacht dat indien de kieswet aangenomen werd, Frankrijk gered zou zijn — ten minste voor 14 dagen.

— Uit de departementen vernam men gisteren onrustbarende tijdingen. Te Marseille hadden eenige socialisten, doch te vergeefs, gemeene zaak willen maken met de troepen, onder het schreeuwen van: Leve de democratische republiek! ook te Montpellier hadden manifestatien plaats gehad. Te Lyon is, zoo verhaalt men, de gen. Castellane door met kielen gekleede lieden grof beleedigd; de gen. had zijn sabel getrokken, en was op de muiters losgereden, die daarop uiteen stoven.

— Men verhaalde voor eenige dagen, dat lord Normanby Versailles niet verlaat. Dit was onjuist. Die diplomaat begeeft zich bijna dagelijks naar Parijs, naar het hotel der Britsche ambassade, gelegen in de voorstad St. Honoré.

— De bagaadje van Drouyn de l'Huys is te Parijs aangekomen. Men maakt hieruit op dat die diplomaat in geen geval naar Londen zal terugkeeren.

— Gisteren heeft de ministerraad onder voorzitterschap van den President der Republiek eene zitting gehouden, waarin is beraadslaagd over de diplomatieke kwestie met Engeland. Vóór dat de raad plaats had, heeft de President der Republiek eene langdurige conferentie met lord Normanby gehad. Ook heden is de ministerraad bijeen geweest.

— Van Victor Hugo's redevoering zijn 300,000 exemplaren gedrukt.

— De *Presse* meldt heden, dat zijn hoofd redacteur, Emile de Girardin, tegen 29 Mei is opgeroepen voor de 7e kamer van de regtbank ter eerste instantie, »onder beschuldiging van des bewust te hebben deelgenomen aan de verspreiding van een gedrukt geschrift, onder den titel van petitie aan de leden der Wetgevende Vergadering."

De Girardin heeft zich kandidaat gesteld in het dep. Beneden-Rijn. Indien hij nu wegens zijn pers-delict waarvoor hij teregt staat, tot eene gevangenisstraf van [illegible] maanden a twee jaren en eene geldboete van 6 à [illegible],000 fr. veroordeeld werd, zoude zijne verkiezing [illegible]tig zijn. Flocon is nu naar Straatsburg gereisd, om zich kandidaat te stellen voor de bedoelde verkiezing.

— Een spoortrein uit 33 wagens bestaande, is alhier aangekomen, geheel met Engelschen gevuld, die de zittingen der Vergadering willen bijwonen.

— Op het einde der maand April waren nagenoeg [illegible] millioen kilogr. beetwortelsuiker meer gefabriceerd dan het voorgaand saizoen tot gelijk tijdstip. De consumtie [illegible] echter nagenoeg dezelfde gebleven. Er waren 288 fabrieken in werking, tegen 284 op ultimo April 1849.

— Volgens berigten uit Martinique en Guadeloupe, loopende tot 24 April, is het proces aangaande de woelingen op Marie Galante den 18 afgeloopen. 41 aangeklaagden waren veroordeeld, 26 vrijgesproken. Onder de vonnissen is er 1 tot levenslangen, 2 tot 20jarigen [illegible] 2 tot 10jarigen dwangarbeid, 16 tot tuchthuis- en [illegible] tot gevangenisstraf, voor verschillende tijden.

MADRID, 20 Mei Jose Joaquin de Mora, een der redacteurs van de *Heraldo*, is tot consul van Spanje te Londen benoemd; men hoopt dat wegens de goede verstandhouding, die tusschen dezen afgevaardigde en lord Palmerston bestaat, die keuze aan den Engelschen minister van Buitenl. Zaken welgevallig zijn.

— Er loopen in deze hoofstad steeds geruchten van een Carlistischen opstand op groote schaal, die ter gelegenheid van de bevalling van H. M. zou uitbarsten.

— De Fransche gezantschaps-secretaris Forbin Janson gaat in dezelfde betrekking van hier naar Rome.

ENGELAND.

LONDEN, 25 Mei. De verklaringen door lord Palmerston over de Grieksche zaken gegeven, worden door de ministeriele bladen als zeer voldoende aangemerkt. Het is thans, volgens hen, gebleken zijn dat de baron Gros, de zaak heeft willen verwarren; hij zou [illegible] zeer goed geweten hebben dat zoodra hij zijne zending als geëindigd had verklaard, den Engelschen gezant Wyse niet anders overbleef dan, overeenkomstig zijne instructien, tot daden van geweld over te gaan; en ofschoon Wyse den baron Gros verzocht, de onderhandelingen gaande te houden om daardoor de gelegenheid te hebben, de hernieuwing van vijandelijkheden te voorkomen tot na het ontvangen van nieuwe instructien uit Londen, weigerde de Fransche agent hieraan te voldoen, zoodat op hem de schuld in deze zaak blijft kleven. De ministerieele bladen houden de zaak hiermede voor afgeloopen.

— In de huidige zitting van het Huis der Gemeenten is een voorstel van Blackstone, om de additioneele belasting van 10 pCt. op vensters en andere belastbare voorwerpen geheven, op te heffen, na door Bankes ondersteund en door den kanselier der schatkist bestreden te zijn, met 130 tegen 65 stemmen verworpen. Daarna gispte Cochrane Palmerstons staatkundige gedragslijn, welke de algemeene ontevredenheid van het geheele Vasteland jegens Engeland gaande maakt. Griekenland, zeide de spreker, is door de vreemde staatkunde van Lord Palmerston ten ondergang gebragt. Ik wensch ook te weten, waarom Lord Minto naar Italie ging, ten einde den opstand te Napels, te Rome en in Toskanen te ondersteunen? Ik verlang den uitslag zijner zending te kennen en welke de invloed is geweest, die Engeland daardoor op het buitenland verkreeg; zijne politiek heeft de Italiaansche Staten in oproer gebragt, benevens vele andere oorden van Europa; zij kunnen billijkerwijze zeggen, dat van de interventie van Lord Palmerston hunne ellende, hun teruggang dagteekent. Lord Palmerston bestreed, zoo goed mogelijk, den vorigen spreker. De eerste en de eenige Staat, zeide hij, die den raad van lord Minto gevraagd en opgevolgd heeft, was Sardinie, en thans was Sardinie de eenige Italiaansch Staat, waar rust en orde heerschte en die tevens de voordeelen van een constitutioneelen regeringsvorm bezat (???) Lord Hamilton merkte op, dat de laatste woorden van den edelen Lord al een zonderling bewijs waren voor de goede uitwerking van den raad van lord Minto.

— Volgens brieven uit Venezuela van 9 April, is generaal Paez, die tot ballingschap was veroordeeld, naar St. Thomas ingescheept.

— Rio Janeiro, de hoofdstad van Brazilië, werd volgens berigten van het begin van April, nog vreesselijk door de gele koorts geteisterd. In drie maanden ware 14,000 menschen weggerukt. De schepen konden niet vertrekken om dat er geen matrozen te bekomen waren.

— Van 28 Februarij tot en met 27 Maart dezes jaars, zijn te San Francisco aangekomen 74 Amerikaansche schepen met 1532 mannen en 55 vrouwen als passagiers. Voorts arriveerden 26 vreemde schepen overbrengende 2208 mannen en 160 vrouwen. Van 29 Januarij tot 28 Februarij waren hier 2183 passagiers, waaronder 147 vrouwen aangeland.

— De bekende pianist Henri Hertz in zijne fortuin ook in Californie gaan beproeven. De bladen berigten dat hij te San Francisco is aangekomen.

— Volgens een brief uit San Francisco van 30 Maart, heeft de regering der Vereenigde Staten, te kennen gegeven, dat de voortaan in Californie aangekomen schepen de verschillende havens der kust aandoen en er handel drijven mogen.

Volgens de *San Francisco News* zouden de Fransche troepen in December jl. de Markiezen-eilanden ontruimd en den Franschen standaard weggenomen hebben. De burgerlijke beambten hadden zich op het Fransche eskader ingescheept.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 25 Mei. Onze aartsbisschop heeft heden aan zijne onderhoorige geestelijken een circulaire gezonden, waarin hun wordt gelast den eerstvolgenden Zon- of Feestdag in het gebed voor den Koning het volgende in te lasschen:

»Ook brengen wij U, Heer God en Hemelsche Vader! onzen hartelijken dank, dat Gij dezer dagen onzen Koning zoo zigtbaar beschermd en uit het hem dreigend levensgevaar wonderbaar gered hebt."

— Men schrijft uit Kassel, dat in de jongste zitting der KeurHessische Kamer de regering een ontwerp van wet heeft aangeboden, ten doel hebbende het sluiten eener leening van 760,000 rijksdaalders ter dekking van het in de schatkist bestaande deficit; voor dit bedrag zullen obligatiën uitgegeven worden, rentende 4½ ten honderd, en aflosbaar binnen den tijd van 20 jaren. In gevalle deze leening niet kan tot stand gebragt worden, zullen voor dit bedrag schatkistbilletten à 25 rijksdaalders worden uitgegeven.

— Men schrijft uit Munchen, dat het 2de Beijersche legerkorps het bevel heeft gekregen om naar den Rhijn op te rukken.

— Men schrijft uit Dessau 22 Mei, dat het lijk der overledene Hertogin in deszelfs rustplaats, eene grafstede in de kerk te Jonitz, ontheiligd en beroofd is geworden.

— Alles schijnt te bevestigen, dat binnen kort iets beslissends in de hertogdommen zal voorvallen; van weerszijden worden voortdurend toebereidselen tot het hervatten van den oorlog gemaakt; men vreest een plotselingen inval der Deenen; vier Deensche oorlogschepen hebben zich voor de haven van Kiel vertoond; men zegt, dat de vertrouwde mannen onverrigter zake uit Kopenhagen worden terug verwacht.

— Men verneemt dat bij Bielefeld een gedeelte van den Viaduct is ingestort op het oogenblik, nadat een spoortrein over denzelven was gekomen.

— De geruchten der benoeming van v. Radowitz Carlowitz en v. Schleinitz tot ministers der Unie, zijn van allen grond ontbloot, even als die eener ophanden zijnde bijeenroeping van het Erfurtsche parlement.

BERLIJN, 24 Mei. Gisteren middag had zich bij den Koning een weinig koorts vertoond. De wond was pijnlijk en een weinig gezwollen, terwijl de natuurlijke afscheiding begon. De nacht was echter rustig en de Koning heeft vrij goed geslapen, het dragen der wonde gaat geregeld voort.

De bladen zijn vol met bijzonderheden omtrent den aanslag, die echter niets anders mededeelen dan hetgeen reeds gemeld is. Bernstein, Meyer en Streckfuss zijn donderdag middag weder op vrije voeten gesteld.

— Over den toestand des Konings is heden morgen het volgende bulletin uitgegeven: Bij de bestaande wondkoorts heeft Z. M. in den afgeloopen nacht slechts bij tusschenpoozen en zeer onrustig geslapen. Het gezwel in de nabijheid der wonde is wel niet verminderd, maar toch minder gespannen en pijnlijk. Het dragen der wond is meer etterend geworden.

— De *Neue Preuss. Ztg.* wil, in strijd met bijna alle andere bladen weten, dat Sefeloge lid was van onderscheidene democratische clubs, dat hij reeds sedert 1848 met het ontwerp zijner misdaad zwanger ging en dat de geheele zedelijke verantwoordelijkheid van dezen moordaanslag op hen valt, die hem tot deze daad aangezet hebben. Het schijnt te blijken, dat hij reeds voor veertien dagen het pistool, waarvan hij zich bediende, gekocht en zich van dien tijd af in het schieten daarmede geoefend heeft.

(Koning Friedrich Wilhelm IV, geboren 15 Oct. 1795 en sedert 1823 gehuwd met de thans 48jarige Elisabeth van Beijeren, regeert sedert 1840. Het is reeds de tweede maal dat er een aanslag op zijn leven gedaan wordt. In 1844 namelijk had de burgemeester van een klein stadje, die Tchech genaamd werd, twee pistolen op hem gelost, doch zonder hem te treffen.)

— Z. M. heeft aan v. Radowitz op zijn verzoek een verlof van eenige weken verleend tot herstel zijner gezondheid en gedurende dien tijd v. Sydow belast met het voorzitterschap van den raad van bestuur

— Er liep heden een gerucht, dat de Koning van Pruissen voornemens zou zijn, om ten behoeve van den Prins van Pruissen te abdiceren.

WEENEN, 23 Mei. De Keizer is gisteren avond in goeden welstand aangekomen.

ITALIE.

Z. H. heeft aan den Braziliaanschen gezant het grootkruis van de orde van Gregorius den Groote geschonken.

Z. H. heeft HH. Em. de Kardinalen Patrizi, Orioli en Vizzardelli benoemd tot leden der congregatie voor de kerkelijke aangelegenheden van China en de omliggende rijken. Z. Em. de kardinaal Dupont is benoemd tot lid van de congregatie *del Rito*.

Den 23 Mei zal voor het hof van appel te Turijn de zaak van Mgr. Franzoni behandeld worden. De advokaat Viglioni zal de defensie voordragen, en de beschuldiging zal worden ondersteund door het openbaar ministerie Perroglio.

De Koning van Sardinië en de koninklijke familie zijn naar Chambery vertrokken.

BELGIE.

BRUSSEL, 26 Mei Eergisteren heeft de Senaat een aanvang gemaakt met de algemeene discussie over het ontwerp op het middelbaar onderwijs. De baron de Pelichy, d'Anethan en de graaf de Ribaucourt hebben het ontwerp bestreden; het werd verdedigd door den minister van binn. zaken en voorts door de leden Mosselman en van Muyssen.

In de zitting van gisteren is de discussie voortgezet. Vijf sprekers hebben zich in die zitting doen hooren: graaf de Baillet, de ridder de Béthune en de markies de Rodes hebben tegen de wet het woord gevoerd. Zij werd daarentegen verdedigd door de leden Savart en van Schoor.

— Volgens een dagblad heeft de gemeente-raad van Brussel in eene zitting, gisteren gehouden, een ontwerp-adres aan den Senaat ter gunste van de wet op het middelbaar onderwijs goedgekeurd.

— Men verneemt, dat de maatschappij tot ontginning van de heidegronden van Esschen, Calmphout, Westwezel enz. geconstitueerd is, en eerlang met de werkzaamheden een aanvang zal worden gemaakt.

STADSNIEUWS.

Van 20 tot 25 Mei 1850 zijn ingeschreven:

Voltrokken Huwel.	70.	Levenloos aangegeven Zonen. . .	5.
Geborenen	160.	dito dito Dochters .	4
Overleden	133.	Elders overl. en alhier ingeschreven.	—

Totaal	Gehuwde Paren	988.	Sedert primo Januarij 1850
	Geborenen	3253.	
	Alhier overledenen	2870.	
	Elders overl. en alhier ingeschr.	117.	

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 27 Mei.

ONDERTROUWD (25 Mei): J. A. Molster met F. A. M. Tendering.

BEVALLEN (22 Mei): L. M. Roelofs, geb. Rietveld, D. — (23 Mei): G. Titsingh, geb. Kraay, D. — (24 Mei): M. L. J. Levelt, geb. Henrichs, Z. — (25 Mei): E. Hulk, geb. Schneider, Z. - M. Floquet, geb. Onsenoord, Z.

OVERLEDEN (22 Mei): J. E. Dupuy, 70 j. — (23 Mei): M. [illegible], 16 m. - C. W. Stoelman, geb. Hassley, 53 j. — (25 Mei): M. G. S. van Beers, 7 m.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			25 MEI 4½ u. gebl.	27 MEI 4½ u.			gebl
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.			56	56	à	56¼	56 3/16
Dito Dito	3	»	65⅝	65¾	»	65 [illegible]	65⅝
Dito Dito	4	»	85⅞	85 13/16	»	85⅞	
Dito Obligatien O I.	4	»		84⅝	»		
Amortis. Syndic. . .	3½	»		87⅞	»		
Handel-Maatschappij .	4½	»		164	»		
Aand. Rijn-Spoorweg .	»	»		90	»		
Aand. Holl. S. M. .		»			»		
Obligatien	»	»			»		
BELGIË, Obligatien 1844	»	»			»		
Cert. bij de Belg. Bank	2½	»			»		
Dito bij Rotsch. en Volksv.	»	»	46½	46⅝	»		
SPANJE bij *Ardoin* £ 85	5	»	12 15/16	12 11/16	»	12¾	12 11/16
Dito Dito » 510	»	»	13¼	12 [illegible]	»	13 1/16	13
Dito Onbep. Stukken	»	»	12¾	12⅞	»	12¾	
Dito	3	»		37⅝	»	37 11/16	
Dito Binnenl. 2400 P.	»	»	31 3/16	30⅞	»	31⅛	31 1/16
Coup. *Ardoins* . .		»	7 13/16	7 13/16	»		
Passive		»			»		
Fransche Uitgest. . .		»			»		
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4		»	35 9/16	35⅜	»		
Dito Dito	»	»	35 15/16	35¾	»	35⅞	35¾
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	»	104¾	104¾	»	105	
Dito Dito 1828 en 1829	»	»	104	104½	»	104¾	
Cert. bij d°. 1831 en 1833	»	»	95¼	95¼	»	95⅝	
Dito bij *Hope* . . .	4	»	86	86½	»		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	»	»	85½	86	»		
Dito bij id. 5de Serie	4	»	85¾		»		
Cert. te Hamburg . .	5	»			»		
Inschrijving in Assignat.	6	»			»		
Cert. van dito . . .	»	»	63⅞	64	»		
POLEN, Aand. à fl. 500 .	4	»	143	143¼	»		
Dito met Lot. » 300 .		»			»		
AMERIKA, Bank-Actiën .		»			»		
FRANKRIJK, Obligatien .	3	»	51½	51 11/16	»	51¾	51 11/16
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50		f			»		
OOSTENRIJK, Metalliek . .	5	pCt.	74⅜	74⅝	»	74⅞	
Dito Nieuwe	2½	»	40⅛	40⅜	»	40 9/16	
Dito Nieuwe	5	»	80½	80½	»	80¾	
Ween. Bank bij *Goll en C.*	»	»	81¼		»		
Dito	4	»	68		»		
Aand. met Loting fl. 500 .		f			»		
Nieuwe dito . . » 250 .		»			»		
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5	pCt.			»		
BRAZILIË te Londen 1824 .	5	»	89½	89¼	»	89⅜	
Dito Leening 1843 . .	5	»			»		
Dito £ 100		»			»		
PERU	4	»		75¾	»		
MEXICO	5	»	29	28 13/16	»	28⅞	28 13/16
VENEZUELA 6 pCt. nu .	2¾	»		33⅛	»		
NEW GRENADA 6 pCt. nu .	1½	»			»		
ECUADOR		»	3¼		»		
Coup. Ecuador . . .		f			»		
Grieken		»	4⅛	4 3/16	»	4⅝	4 9/16

Peru uitg. 33, ⅛, 33; Louis. 93; Eng. Russ. 95; Griek. £ 500 4, ½.

In Binnenl. fondsen was de stemming zeer gewild en met koopers bijzonder in Integr. 3½ pCt. Fransche en Belgische zeer vast. Spaansche over het geheel iets lager. Naar Metalieken en Russische fondsen was veel vraag en waren insgelijks beter. Portugeesche iets flaauwer. In Zuid-Amerikaansche fondsen was de stemming over het geheel zeer flaauw bij eenigen handel. In Mexicanen en Grieken tot verhoogde koersen gezocht.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pc., Prolongatie 2½ pc., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56¼; Zigt Parijs 56½; 2/m. Londen 12,02½; Zigt Londen 12,07½; 2/m. Hamburg 35; Zigt Hamburg 35 3/16; 3/m. Lissabon 42⅞; 3/m. Porto 42⅞; 2/m. Petersburg 1,87.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 25 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 49⅛; 5 pc. 98; 4½ pc. 89; Spanje Ard. 5 pc. 12 9/16; Binnenl. 3 pc. 30⅛; Coupons —; Rom. Leening —.

PARIJS, 25 Mei. Fr. 3 pc. 55,70; 4½ pc. —,—; 5 pc. 90,90; 5 pc. N. —,—; Schatk. —,—; Bank-Act. 2150,—; Belg. 1840, 5 pc. 98¾; 1842, 5 pc. 98⅜; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Holl. 2½ pc. 58⅝; Nap. 5 pc. —,—; Spanje 3 pc. Binnenl. 32; 3 pc. Buitenl. 38; 5 pc. Act. Rente —; Piem. Leen. 1834 950,—; 1849 990,—; Rom. leening 78.

LONDEN, 25 Mei. Cons. kont. — a —; op tijd 96 a —; Bras. 86½ a 87½; 1829/39 85½ a 86½, 1843 — a —; Buenos-Ayros 51 a 53; Den. 3 pc. 71 a 73; N. L. 5 pc. 97 a 98; N. Deenen 7 a 7½; Ecuad. 3⅝ a 3⅞; Gren. 16 a 16½; Uitgest. 3 a 3¾; Mexico 30 a 30¾; Peru 4 pc. 75½ a 76; Uitg. 32¼ a 32¾; Grieken — a —; Port. 5 pc. 84 a 86; 4 pc. 33 a 34; 3 pc. — a —; Rusl. 1822, 5 pc. 106½ a 107½; (N.) 4½ pc. 95½ a 95¾; Spanje 5 pc. 17⅛ a 17⅜; id. 3 pc. 37⅝ a 37⅞, id. Passive 3¾ a 3⅞; Holl. 2½ pc. — a —; id. 4 pc. — a —; Ven. — a —; Uitg. 11¾ a 12¼.

WEENEN, 23 Mei. Met. 2½ pc. 49¼; (N.) 4 pc. 72; 4½ pc. 80 13/16; 5 pc. 92 15/16; Bank-Actien 1064; Lot. fl. 500, 174; id. fl. 250, 109.

BERLIJN, 25 Mei. Schuldbr. 3½ pc. 85¾; Loten 101¾; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. 90⅞; Pools. 4 pc. 79; Loten fl. 200, 95½; id. fl. 300, 125; id. fl. 500, 80.

HAMBURG, 24 Mei. Rusl. Engels. leening 104½. Cert. bij Stiegl. 4 pc. 85¾; Spanje, Ard. 5 pc. 11½; id. Binnenl. 3 pc 29.

FRANKFORT, 25 Mei. Met. 5 pc. 76½; 4 pc. 58¾, 2½ pc. 41¼; Bank-Actien 1040; Darmst. Lot. fl. 50, 72½; id. fl. 25; 25¾; Badensche Lot. fl. 50, 51½; id. fl. 35, 31¼; Nassaus. 23⅝; Holl. 2½ pc. 56; W. S. 4 pc. 86; Sijndic. 3½ pc. 87.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 27 Mei.

GRAANMARKT.

Tarwe in een doen met weinig handel verkocht: 130, 131 ℔ o. b. Pools. ƒ 290; 130 ℔ n. dito ƒ 280; 132 ℔ r. Stettin ƒ 242; 128 ℔ n. b. Pools. ƒ 274; 129 ℔ dito ƒ 265; 124 ℔ witte Silezische ƒ 220.

Rogge tot vorige prijzen met meer handel, verkocht: 126 ℔ Pruiss. ƒ 156; 127 ℔ Saal ƒ 155; 118 ℔ Odessa ƒ 131, 135; 121 ℔ n. Inlands. ƒ 128; 121 ℔ o. Pruiss. ƒ 145.

Garst in een doen: 111 ℔ Deensche ƒ 115.

Haver zonder handel.

Boekweit wat aangenamer: 122, 123, 124 ℔ Amersf. en Nijkerk. ƒ 156, 158, 160; 122 ℔ j. Holst. ƒ 138.

Op 9 vaten Olie in Oct. 56 £. *Lijnzaad* prijshoudend; 110 ℔ Rigasch ƒ 240; 108 ℔ Arch. ƒ 250. *Raapolie* op 6/w. ƒ 45½; Vliegend ƒ 44½; Sept. ƒ 33¾; Oct. ƒ 33⅞; Nov. en Dec. ƒ 34. *Lijnolie* op 6/w. ƒ 34, Vliegend ƒ 33. *Hennepolie* op 6/w. ƒ 36½. *Raapkoeken* per 1040 st. ƒ 52, 55. *Lijnkoeken* per 104 st. ƒ 6, 8.

Invoer van 18 *tot* 25 *Mei.*

Tarwe L. 161. — Rogge L. 521. — Boekweit L. 28. — Erwten L. 9, 15 M.

LEIDEN, 25 Mei. Boter ƒ 26 tot 28 pr. vierde vat; Tarwe ƒ 7,30 tot 7,80; Rogge ƒ 4,50 tot 4,90; Gerst ƒ 3,30 tot ƒ 3,50; Haver ƒ 2,50 tot 2,70; Paardeboonen ƒ 3,60 tot ƒ 3,80; Duivenboonen ƒ 4,20 tot 4,50, per Ned. Mudde.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 27 Mei. Volgens brief van Kapt. van der Meulen, voerende het schip Peking, van hier naar Genua, was hij den 15 Mei in goeden staat zeilende bij de Singels met gunstige gelegenheid; alles wel aan boord.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 25 Mei. G. Zwanenburg, Adolph Frederik, Surin. - J. A. de Boer, Jonkvrouw Geertrui, Smirna. - J. H. Pojer, Catharina Jantina, Cardiff. - R. Waterborg, Henderkina, id. - S. P. Gruppelaar, Hillechiena Nijssina, Newcastle. - E. G Olthoff, Catharina, id. - M. Thompson, Ardincaple, Seaham. - T. Visser, Bernhard en Elisa, Hull. - J. Gundersen, Familien, Drammen. - C. Juell, Hortens, Osterrisöer. De laatste met verlies van anker en ketting en meer andere schade. — 26 Mei. C. Dekker, van Galen, Batavia. - J. Veenstra, Elisabeth Antonia, Banjoewangie. - H. C. Wriborg, Mathilde, id. - S. Lammerts, Vice Admiraal Rijk, Passarouang. - W. de Jong, Jonge Sippe, Londen. - A. P. Schoonhoven, Visscherij, id. - A. L. Gjersöe, Faedrenes Minde, Frederikstad. - O. Nickelsen, Apollo, Drammen.

VLIE, 24 Mei. R. Helmers, Stad en Landen, Memel. - J. F. de Jong, Vrouw Marthe, Koningsbergen. - A. H. Dijkhuis, Christina, id. - K. H. Bekkering, Catharina, id. - C. Haagensen, Argo, Droback. - S. G. Postema, Juffrouw Fresina, Laurvich.

HELVOET, 24 Mei. H. de Goede, Vriendschap, Lissabon. - J. Wood, Mill Hall, Newcastle. - W. Todd, Rubij Castle, id. — 25 Mei. J. Anderson, Branck, Grangemouth. - G. Bambridge, Dorothij's, Newcastle. - J. Scott, Pioneer, id. - R. Robinson, Samuel en Sarah, Sunderland. - H. D. Nieman, Noordstar, Windau. - L. B. Holst, Nidelven, Holmstrand. - J. W. Taijlor, Wool Packet, Rochester. - In 't gezigt de kof Henrietta, n. Dordrecht. — 26 Mei. A. den Breems, Kleinkinderen, Bordeaux. - W. Leverstein, Scheepsbouwlust, Lissabon. - J. Maresal, Hambourg, (s.) Havre. - A. Bruce, Rebecca, Glasgow. - G. J. Ruibing, Elsina Catharina, Windau.

BRIELLE, 24 Mei. J. Readhead, Economij, Stockton. — 25 Mei. W. Branch, Endeavour, Grangemouth. - K. W. Gluis, de Vrouw Willemtina, Sunderland. — 26 Mei. A. H. Rolfe, Fijenoord, (s.) Londen.

UITGEZEILD:

TEXEL, 25 Mei. C. Kaspersma, Eendragt, Londen. - O. E. Smith, Diana, (s.) id. — 26 Mei. J. Dickenson, Prince, (s.) Hull.

VLIE, 24 Mei. P. C. Koops, Lamchiena, id. - H. A. Kemper, Gebroeders, Stettin. - P. S. Wathne, Johanne Frederike, Stavanger. - W. E. Woltman, Emanuel, Husum, als bijlegger. — Naar Terschelling gezeild: W. J. Kremer, Adriana, ... — 26 Mei): J. Williams, Jane Dunn, Sunderland. - J. Tenwick, Clijde, id. - J. Mann, Hazard, id. - P. V. Neumann, Charlotte, Geffle. - H. S. Brinck, Ingeborgsminde, Fanöe. - B. Olsen, Lucie, Gothenburg. - A. Wettre, Trakfuglen, Christians. - B P. Baarsen, Foreningen, Drammen. - J. P. Andresen, Neptunus, id. - J. P. Johnsen, Aeolus, id.

HELVOET, 25 Mei. M. Goutard, Rotterdam, (s.) Havre.

BRIELLE, 25 Mei. G. Geerling, Admiraal Ver-Huel, (s.) Havre. - W Norwood, Columbine, (s.) id - T. Colijer, Magnet, (s.) id. - R. M. Sawijer, Emerald Isle, (s.) Hull. - H. W. Blakenstone, Jupiter, (s.) Goole. - L. van der Laan, Rudolph, Christiansand. — 26 Mei. A. H. Rolfe, Fijenoord, (s.) Londen.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 11en April op 4° 3′ N.Br., 21° 55′ W. L. Wassenaar, Kapt. Hofstee, van Batavia n. Amst. aan boord alles wel. — Den 18en April op 11° 49′ N.Br., 29° 35′ W. L. Helena, Kapt Willers, van Banjoewangie n. Amst. — Den 25en Mei bij Wight. De Kof Ida Helena? Kapt. Lammerts, van Banjoewangie in Texel binnen, rapporteert gepraaid te hebben.

Den 28 Februarij op 39°. Breedte, 33°. Lengte, Anthonij, Kapt. Mugge, van Rotterdam n. Valparaiso.

Den 11 Mei op 49°. N. Breedte, 23°. W. Lengte. Oldenbarneveld, Kapt. Kievit, van Banjoew n. Rott.

Kapt. Dekker Nzn., van Banjoewangie in Texel gepraaid te hebben:

Den 16e Febr. op 24° 54′ Z.Br., 72° 12′ O. L. Eendragt, Kapt. van Velthoven, van Banjoewangie n. Rotterdam.

Den 22en Mei bij Goudstaart: Jeanette en Cornelia, Kapt. Veltman, van Dordrecht naar Batavia. — Den 24en Mei bij St. Albans Hoofd: Admiraal van Heemskerk, Kapt. Kleij, van Amsterdam naar Batavia, Sara Lijdia, Kapt. van der Tak, van Rotterdam naar dito. En een Bark, toonende Amsterdamsche N°. vlag, doch niet te onderscheiden.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Dekker, Nzn, van Galen: 6,395 b. Koffij, 1,178 sch. Tin, 1,675 b. Java Thee, 3 k. Notenzeep, 26[illegible] k. Noten, 135 k. Foeli, 2,406 boss. Bindrottingen, N. H. M.

BANJOEWANGIE, Veenstra, Elisabeth Antonia: 537 b. Koffij, 3,727 kann. Suiker, 146 z. Cochenille, 497 z. Peper, 2,650 boss. Bindrottingen, N. H. M.

BANJOEWANGIE, Wriborg, Mathilde: 1,143 b. Koffij, 2,650 kann. Suiker, 687 sch. Tin, 2,098 b. Bindrottingen, N. H. M.

BANJOEWANGIE, Lammerts, Vice Admiraal Rijk 1,016 b. Koffij, 2,145 kann. Suiker, 691 sch. Tin, 2,007 b. Bindrottingen, N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 27 Mei, in lading naar

Keulen	D. Hoogeweg, Hoffnung.
„	L. de Ruiter, Cölln N°. 29.
Maintz	C. Hartman, Maintz N°. 6.
Manheim	C. Blissinger, Concordia.
Weesel	A. Balk, Alma.
Straatsburg	J. Kievitz, Frankfort N°. 17.
Duisburg	H. Kamps, Vlijt en Hoop.
Ludwighaven	A. Hans, Ludwighaven N°. 9.
Frankfort en *Coblentz*	H. C. Brilmeijer, Frankfort N°. 10.
Dusseld. Neus en *Urdingen.*	C. W. Lenkering, Niederr. N°. 12.
Venlo en *Roermond.*	F. Koppelaars (Beurt L. de Rijk en C°.) l'Hirondelle.
's Hertogenbosch en *Masstricht.*	A. Verschure, Men Hoopt, Sluit 1 Junij.
Maastricht	B. van Mullekum, de stad Maastricht.
Tiel	C. van Uden, de Vrouw Magdalena.

KEULEN, 26 Mei in lading naar:

Amsterdam	Kapt. Jurrius	Köln N°. 18.
Rotterdam	„ v. Alen	„ „ 5.

KEULEN, 18 Mei aangekomen:

Kapt.	Wilson	van Amsterdam	met 3862	Ctn.
„	Baumann	„ [illegible]	3502	[illegible]
„	Linkewitz	„ Rotterdam	„ 965	„

Rijnhoogte	ARNHEM 26 Mei	1 el 93 duim
	KEULEN 26 „	8 voet. 5 „

ADVERTENTIEN.

(295) Een bekwaam **TUINMAN**, gehuwd en van de R. K. Godsdienst, van de beste getuigschriften voorzien, wenschte tegen 1°. Augustus geplaatst te worden. Hij is ook bekwaam om met Paarden en Rijtuig om te gaan, ook bereid tot het verrigten van Huiswerk en tevens in de gelegenheid gesteld om oogenblikkelijk in dienst te treden. Verzoek brieven *franco* aan den Boekhandelaar A. M. VAN DIJK te Delft, onder de Letters H. [illegible]

(293) Bij den Uitgever dezes zijn de volgende werken verkrijgbaar:

SAINT-JURE. De la CONNAISSANCE et de l'AMOUR du FILS de DIEU, N. S. JESUS CHRIST, 3 vol. grand in 8°. . . . . ƒ 5.[illegible]

— — L'HOMME RELIGIEUX. 2 vol. grand in 8°. . . . . ƒ 2.[illegible]

— — MEDITATIONS et RETRAITES [illegible] les plus importantes verités de la Religion, selon [illegible] exercices de St. Ignace, 1 vol. grand in 8°. ƒ 1.[illegible]

Le PRÊTRE en RETRAITE par M. l'abbé PIERRE M[illegible] COLOM, 1 beau volume grand in 8°. . . ƒ 2.[illegible]

MARTIN. RECUEIL d'INSTRUCTIONS pour [illegible] PREMIÈRE COMMUNION, 1 vol. in 12°. . ƒ 1.[illegible]

BILLUART. SUMMA SANTI THOMÆ, hodie[illegible] academiarum moribus accommodata, sive Cursus [illegible]ologiæ juxta mentem divi Thomæe, insertis pro[illegible] nata digressionibus in historiam ecclesiasticam; [illegible] nova accurate emendata. Accedunt index testim[illegible] rum ex bibliis desumptorum: indexque gen[illegible] et alphabeticus rerum atque verborum, 10 vol. [illegible] in 8°. . . . . ƒ 2[illegible]

SUMMA THEOLOGICA MINUTA, seu totius SU[illegible] THEOLOGIÆ divi Thomæ Aquinatis manuale [illegible]pendium, 2 vol. gr. in 8°. . . . . . [illegible]

OEUVRES COMPLETES DE BOU[illegible]LOUE, 16 vol. gr. in 8°. . . . . [illegible]

MONTARGON. DICTIONNAIRE APOSTO[illegible] 10 vol. gr. in 8°. . . . . [illegible]

HUBERT LEBON. Le FESTIN des ANG[illegible] DELICES de la TABLE SAINTE . . [illegible]

— — MARIA ou les beautés [illegible] NOM de MARIE. . . . . [illegible]

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.